

Avui es parla de mi

De les sis persones gramaticals, només n'hi ha tres, en català, que tinguin una forma secundària de pronom personal fort per a la representació dels complements verbals quan han d'anar precedits per una preposició: la primera persona del singular, *mi*, i la tercera del singular i del plural, *si*. Aquesta darrera, però, només s'usa en oracions reflexives, en les quals, encara, comparteix les funcions amb els pronoms que podríem anomenar principals, *ell* i *ells* (i les respectives formes del femení). Observem, doncs, que la nostra llengua no posseeix una forma secundària del pronom fort de segona persona del singular, tal com tenen el castellà i el francès — «*ti*» i «*toi*» — i usa per tant, sempre la forma *tu*, tant en funcions de subjecte com de complement (precedit per una preposició). Això fa, naturalment, que el català no conegui les vacil·lacions actualment existents en castellà entre les dues formes «*tu*» i «*ti*».

El Diccionari Fabra diu que el pronom *mi* és un mot usat tan solament darrera de certes preposicions però no especifica quines. Són, naturalment, en primer lloc, les cinc preposicions febles — *a*, *de*, *en*, *amb* i *per* —, així com les compostes el segon element de les quals és *a*, com *cap a*, *fins a*, *per a*, *gràcies a*, i les fortes *contra*, *sense*, *entre*, *envers* i, en alguns casos, *sobre*. Però si alguna d'aquestes

preposicions fortes regeix dos o més pronoms (o termes equivalents) coordinats, en lloc de *mi* s'usa la forma *jo*: *Entre jo i tu no hi ha d'haver secrets, Què farien sense jo i ell?*

En el cas de les preposicions que indiquen lloc, que són, en llur majoria, adverbis habilitats com a preposicions, i que pel fet d'anar reforçades amb la preposició *de* són també anomenades locucions prepositives, en lloc de la forma *mi* — tal com s'esdevé amb les altres persones gramaticals — s'usa ordinàriament el possessiu *meu*, substitució que comporta l'omissió de la preposició feble de reforç: *davant meu*, *darrera meu*, *prop meu*, *sota meu*, etc. Anàlogament, *al voltant meu*, *a la vora meu*. Quan la locució prepositiva té com a mot principal un mot de valor substantiu, el pot procedir aquest possessiu *al meu abast*, *al meu davant*, *al meu voltant*. Notem la diferència entre *sobre meu* (al damunt meu) i *sobre mi* (pel que fa a mi).

Resten algunes preposicions fortes, com *malgrat*, *llevat*, *ultra*, *segons* i potser alguna més, darrera les quals cal recórrer a la forma pronominal *jo*, que hom pot reforçar, en aquests casos, amb el pronom *mateix* per tal de donar més naturalitat a la frase: *malgrat jo mateix*, *segons jo mateix*, *ultra jo mateix*, etc.